

2

Total No. of Printed Pages—7

2 SEM FYUGP PSCC2

2024

(May/June)

POLITICAL SCIENCE

(Core)

Paper : PSCC2

(Indian Government and Politics)

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

- (a) সাংবিধানিক পৰিষদৰ প্ৰথমখন সভা অনুষ্ঠিত হৈছিল

The first meeting of the Constituent
Assembly was held on

- (i) ৮ ছেপ্তেম্বৰ, ১৯৪৬ চনত

8th September, 1946

2 ND SEM 2024
POLITICAL SCIENCE

(2)

(ii) ৯ ডিচেম্বৰ, ১৯৪৬ চনত
9th December, 1946

(iii) ১০ ডিচেম্বৰ, ১৯৪৬ চনত
10th December, 1946

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়
None of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)
(Choose the correct answer)

(b) তলৰ কোনটো ভাৰতীয় সংবিধানৰ উৎস নহয় ?
Which of the following is not a source of
the Indian Constitution?

(i) ভাৰত চৰকাৰ আইন, ১৯৩৫
The Government of India Act, 1935

(ii) ব্ৰিটিছ সংসদৰ আইন
Laws of British Parliament

(iii) বিদেশী সংবিধান
Foreign Constitutions

(iv) আমেৰিকাৰ স্বাধীনতাৰ ঘোষণাপত্ৰ
American Declaration of Independence

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)
(Choose the correct answer)

24P/1139

(Continued)

(3)

(c) সংসদৰ যুটীয়া অধিবেশনত কোনে সভাপতিত্ব কৰে ?

Who presides over the joint sessions of
the Parliament?

(d) ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে লোকসভাৰ কিমানজন সদস্যক
মনোনীত কৰিব পাৰে ?

How many members of the Lok Sabha
can be nominated by the President of
India?

(e) ভাৰতবৰ্ষৰ কোনখন সংবিধান সংশোধনীয়ে ভাৰতীয়
নাগৰিকৰ ভোটদানৰ বয়সৰ সীমা ২১ বছৰৰ পৰা
১৮ বছৰলৈ হ্রাস কৰিছিল ?

Which Amendment of the Constitution of
India reduced the voting age limit from
21 years to 18 years of Indian citizen?

(f) ন্যায়িক সক্ৰিয়তা মানে কি ?

What is judicial activism?

(g) সংবিধানৰ ১নং অনুচ্ছেদ মতে ভাৰতবৰ্ষ হৈছে _____ ।

Article 1 of the Constitution describes
India as a _____.

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(Fill in the blank)

24P/1139

(Turn Over)

(4)

(h) গাঁও পঞ্চায়তৰ প্ৰাথমিক গোটৰ নাম কি ?
(গ্রাম সভা / আঞ্চলিক সমিতি / জিলা পৰিষদ)

What is the primary unit of Panchayat?
(Gram Sabha / Anchalik Committee /
Zila Parishad)
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)
(Choose the correct answer)

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ
ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on the following (within
150 words each) :

(a) প্ৰস্তাৱনাৰ আদৰ্শ
Ideals of the Preamble

(b) ৰাজহুৱা স্বাৰ্থজড়িত গোচৰ
Public interest litigation

(c) সংবিধানৰ ষষ্ঠ অনুসূচী
The Sixth Schedule of the Constitution

(d) পৌৰ নিগমৰ ভূমিকা
Role of Municipal Corporation

3. ১৯৩৫ চনৰ ভাৰত চৰকাৰ আইনৰ এক সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন
কৰা।

Critically evaluate the Government of India
Act, 1935.

24P/1139

(Continued)

(5)

নাইবা / Or

মৌলিক অধিকাৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা। মৌলিক অধিকাৰ আৰু
ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ
উল্লেখ কৰা। 6+6=12

Write the characteristics of the Fundamental
Rights. Mention the differences between the
Fundamental Rights and the Directive
Principles of State Policy.

4. লোকসভাৰ গঠন আৰু ক্ষমতা বৰ্ণনা কৰা। 4+7=11

Describe the composition and powers of the
Lok Sabha.

নাইবা / Or

ভাৰতবৰ্ষত সংসদীয় সাৰ্বভৌমত্ব সংকুচিত হোৱাৰ কাৰণসমূহ
আলোচনা কৰা। 11

Discuss the factors responsible for shrinking
of parliamentary supremacy in India.

5. ভাৰতৰ ন্যায়িক ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 11

Discuss the characteristics of Indian
judiciary system.

24P/1139

(Turn Over)

(6)

নাইবা / Or

ন্যায়িক সমীক্ষা বুলিলে কি বুজা? উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়িক সমীক্ষাৰ ক্ষমতাৰ এক সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা কৰা। 4+7=11

What is judicial review? Critically discuss the power of judicial review of the Supreme Court of India.

6. ভাৰতবৰ্ষৰ যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদৰ প্ৰকৃতি সম্পৰ্কে এক সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা। 11

Give a critical explanation about the nature of Indian federalism.

নাইবা / Or

কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যৰ মাজত থকা অৰ্থনৈতিক সম্পৰ্কসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 11

Explain the financial relations between the Centre and the States.

7. ৭৩তম সংবিধান সংশোধনী আইনৰ মূল ধাৰাসমূহ বৰ্ণনা কৰা। এই আইনে মহিলাৰ ৰাজনৈতিক সবলীকৰণত সহায় কৰিছে বুলি তুমি ভাবা নে? ব্যাখ্যা কৰা। 8+3=11

Describe the basic provisions of the 73rd Constitutional Amendment Act. Do you think that this Act has contributed in political empowerment of women? Discuss.

(7)

নাইবা / Or

স্থানীয় নিকায়সমূহৰ সফল কাৰ্য কপায়ণত থকা প্ৰধান বাধাসমূহ আলোচনা কৰা। এই বাধাসমূহ দূৰ কৰিবলৈ কিছুমান পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা। 6+5=11

Discuss the major hindrances for the successful working of the local self-institutions in India. Give suggestions to overcome these hindrances.

***